

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Právo
Zo sveta
V skratke

Daňové a právne
aktuality | marec
2019

Obeh verejných listín v EÚ sa zjednodušil

Legislatívne zmeny, ktoré zjednodušia preukazovanie pravosti verejných listín ako sú rodný, sobášny či úmrtný list, nadobudli účinnosť. Po novom nie je potrebná apostilácia a ani úradný preklad.



Marian Dzuroška
mdzuroska@kpmg.sk
+421 915 758 936



Alžbeta Špitová
kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Dňa 16. februára 2019 vstúpilo do účinnosti *Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2016/1191 o podporovaní voľného pohybu občanov prostredníctvom zjednodušenia požiadaviek na predkladanie určitých verejných listín v Európskej únii a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 („Nariadenie o verejných listinách“)*. Účelom Nariadenia o verejných listinách je zjednodušenie obehu verejných listín v členských štátoch EÚ.

Podstatou Nariadenia o verejných listinách je upustenie od požiadavky apostilácie a úradného prekladu taxatívne vymedzených verejných listín, ku ktorým na vyžiadanie priloží orgán verejnej moci viacjazyčný štandardný formulár.

Nariadenie sa týka listín vydaných orgánom členského štátu EÚ, ktorými sa preukazujú nasledovné skutočnosti v inom členskom štáte EÚ:

1. skutočnosti týkajúce sa statusu fyzických osôb: narodenie; že osoba žije; úmrtie; meno; bydlisko a/alebo pobyt; štátnu príslušnosť;
2. skutočnosti týkajúce sa rodinnoprávných vecí: manželstvo vrátane spôsobilosti uzavrieť manželstvo a osobný stav; rozvod, rozluhu alebo vyhlásenie manželstva za neplatné; registrované partnerstvo vrátane spôsobilosti uzavrieť registrované partnerstvo a štatút registrovaného partnerstva; zrušenie registrovaného partnerstva, jeho rozluhu alebo vyhlásenie za neplatné; rodičovstvo; osvojenie;
3. neexistencia záznamu v registri trestov za predpokladu, že verejné listiny týkajúce sa tejto skutočnosti vydávajú pre občana Únie orgány členského štátu, ktorého je občan štátnym príslušníkom.

Príklady:

Originál výpisu z nemeckého registra trestov (alebo ktoréhokoľvek iného registra trestov členskej krajiny EÚ, ktorej je žiadateľ občanom), ktorý sa predkladá orgánu na Slovensku (alebo v ktorejkoľvek inej členskej krajine EÚ):

A/ ak osoba nemá záznam v registri:

- nepotrebuje osvedčenie apostilom (čl. 1 ods.1, písm. a) a čl. 2 ods.1, písm. m) Nariadenia);
- na žiadosť osoby register vystaví viacjazyčný štandardný formulár s rubrikami v slovenčine a nemčine, ktorý sa pripojí k originálu listiny. Nie je potrebný preklad (čl. 7 a nasl. Nariadenia).

B/ ak osoba má záznam v registri:

- potrebuje osvedčenie apostilom na výpis z registra trestov (pozitívny záznam nepatrí do rozsahu Nariadenia – čl. 2 ods.1, písm. m));
- potrebuje úradný preklad do slovenčiny vyhotovený súdnym prekladateľom.

Originál rodného listu vystavený matrikou v Taliansku (alebo matrikou ktoréhokoľvek iného členského štátu), ktorý sa predkladá orgánu na Slovensku (alebo orgánu v ktorejkoľvek inej členskej krajine EÚ):

- nepotrebuje osvedčenie apostilom (čl. 1 ods.1, písm. a) a čl. 2 ods.1, písm. a) Nariadenia);
- na žiadosť osoby matrika vystaví viacjazyčný štandardný formulár s rubrikami v slovenčine a taliančine, ktorý sa pripojí

k originálu listiny. Dokument nepotrebuje úradný preklad (čl.7 a nasl. Nariadenia).

Nový zákon o whistleblowingu má zvýšiť ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti

Zákon okrem úpravy mechanizmu ochrany oznamovateľov zavádza aj povinnosti pre zamestnávateľov, ktoré sa týkajú vnútorného systému preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti.



Marian Dzuroška
mdzuroska@kpmg.sk
+421 915 758 936

Od 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**Zákon**“), ktorý prináša niekoľko zmien.

Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti

Zákonom sa zriaďuje úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „**Úrad**“) ako nezávislý orgán štátnej správy. Úrad má za úlohu najmä rozhodovať o veciach ochrany oznamovateľov pri oznamovaní protispoločenskej činnosti, kontrolovať uplatňovanie tohto Zákona, poskytovať odborné stanoviská a poradenstvo a okrem iného zvyšovať povedomie verejnosti o oznamovaní protispoločenskej činnosti. Na čele Úradu stojí predseda, ktorého volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky.

Oznámenie protispoločenskej činnosti

Podľa Zákona už nie je potrebné, aby oznámenie zamestnanca malo významnou mierou prispieť k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti. Podľa novej právnej úpravy je tak oznámením uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo v súvislosti s činnosťou vo verejnom záujme a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti. Medzi závažnú protispoločenskú činnosť patria aj trestné činy právnických osôb.

Ochrana oznamovateľa pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti

Zákon spresňuje, že ochranu v rámci trestného konania ako aj konania o správnom delikte pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti možno rozšíriť aj na blízku osobu oznamovateľa, ak je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi ako oznamovateľ.

Ak oznamovateľovi nie je poskytnutá v trestnom alebo správnom konaní ochrana, môže oznamovateľ požiadať sám alebo prostredníctvom Úradu nadriadený správny orgán, aby preskúmal dôvody neposkytnutia ochrany.

Odmena

Úrad môže poskytnúť oznamovateľovi, ktorý urobil kvalifikované oznámenie na základe žiadosti tohto oznamovateľa odmenu až do výšky 50-násobku minimálnej mzdy.

Vnútorný systém preverovania oznámení

Podľa novej právnej úpravy je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva najmenej 50 zamestnancov, a zamestnávateľ, ktorý je orgánom verejnej moci, ktorý zamestnáva najmenej 5 zamestnancov, povinný určiť zodpovednú osobu.

Zodpovedná osoba musí mať odborné predpoklady na plnenie úloh podľa Zákona, avšak o aké odborné predpoklady ide, Zákon nešpecifikuje. Zodpovedná osoba plní niektoré úlohy zamestnávateľa podľa Zákona, a to najmä: (a) sprístupňuje informácie o vnútornom systéme preverovania oznámení, (b) prijíma a preveruje každé oznámenie, (c) informuje oznamovateľa o výsledku preverenia oznámenie a iné.

Zamestnávateľ má tiež povinnosť prijať vhodné technické a organizačné opatrenia na zabezpečenie a preukázanie, že vnútorný systém preverovania oznámení sa vykonáva v súlade so Zákonom. Ak zamestnávateľ nesplní niektorú z povinností uloženú mu Zákonom, Úrad môže uložiť zamestnávateľovi pokutu do 20 000 eur.

V prípade otázok neváhajte kontaktovať [Mariana Dzurošku](#), výkonného riaditeľa oddelenia právnych služieb KPMG na Slovensku.

Súdny dvor EÚ vydal dôležité rozsudky vo veci konceptu skutočného vlastníka

Súdny dvor EÚ (ECJ) rozhodol vo veci interpretácie konceptu skutočného vlastníka v prípadoch, ktoré sa týkajú uplatňovania smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov a smernice o zdaňovaní materských a dcérskych spoločností. Lokálne sudy majú zhodnotiť, či posudzované transakcie majú charakter obchádzania zdanenia podľa EÚ legislatívy, berúc na zreteľ predovšetkým existenciu účelových spoločností.



Zuzana Blažejová

zblazejova@kpmg.sk
+421 905 740 000

Dňa 26. februára 2019 Súdny dvor EÚ (ECJ) vydal dva dôležité rozsudky vo veci interpretácie konceptu skutočného vlastníka v prípadoch, ktoré sa týkajú uplatňovania smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov (spoločné prípady N Luxembourg, X Denmark, C Danmark a Z Denmark) a smernice o zdaňovaní materských a dcérskych spoločností (spoločné prípady T Danmark a Y Denmark). ECJ rozhodol, že lokálne sudy majú zhodnotiť, či posudzované transakcie majú charakter obchádzania zdanenia podľa EÚ legislatívy, berúc na zreteľ predovšetkým existenciu účelových spoločností.

Všetky štyri spojené prípady N Luxembourg 1 (C-115/16), X Denmark (C-118/16) a C Danmark 1 (C-119/16) a Z Denmark case (C-299/16) zahŕňajú tzv. back-to-back finančné transakcie, na základe ktorých je dánska dcérska spoločnosť financovaná jej zahraničnou materskou spoločnosťou prostredníctvom série pôžičiek poskytnutých jej holdingovým spoločnostiam, ktoré sú daňovými rezidentmi v inej členskej krajine EÚ. Dva spojené prípady T Danmark (C-116/16) a Y Denmark (C-117/16) sa týkajú distribúcie dividend zo strany dánskej spoločnosti v prospech holdingovej spoločnosti s daňovou rezidenciou v EÚ.

Vo všetkých prípadoch si dánska spoločnosť uplatnila nárok na oslobodenie daných platieb od dánskej zrážkovej dane, a to na základe smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov (2003/49/EC) a smernice o zdaňovaní materských a dcérskych spoločností (90/435/EC). Dánsky daňový úrad zamietol oslobodenie od dane argumentujúc, že spoločnosť, ktorej bol daný príjem vyplatený, bola súčasťou umelej konštrukcie a nemôže byť považovaná za skutočného vlastníka platby.

Daňové subjekty sa proti rozhodnutiu dánskeho daňového úradu bránili na dánskych súdoch. Dánske sudy vzápätí požiadali ECJ o vysvetlenie, či Dánsko môže uprieť výhody vyplývajúce z EÚ smerníc a uvaliť zrážkovú daň na predmetné platby. Dánske sudy v tejto súvislosti zároveň požiadali o objasnenie uplatniteľnosti OECD komentára k modelovej zmluve o zamedzení dvojitého zdanenia a objasnenie požiadavky, aby sa domáce ustanovenia alebo príslušná zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia kvalifikovali ako dôležité ustanovenia aj podľa smerníc EÚ.

ECJ uviedol, že legislatíva EÚ zakazuje praktiky, ktoré by viedli k obchádzaniu práva ako všeobecný princíp a stanovil, že v prípade situácií, ktoré majú charakter podvodu, Dánsko musí zamietnuť výhody vyplývajúce z EÚ smerníc, a to aj v prípade neexistujúcich lokálnych alebo iných ustanovení proti podvodom. V rozpore s názorom generálnej advokátky Súdneho dvora EÚ (daňovky.sk z mesiaca apríl 2018), ECJ zhodnotil, že v danom prípade zamietnutie výhod z EÚ smernice vyplýva výlučne z uplatnenia všeobecného princípu práva EÚ, a preto neporušuje princíp právnej istoty, ktorý samotným smerniciam zakazuje vytvárať nové povinnosti pre jednotlivcov.

Poznamenajúc, že lokálne sudy majú určiť, či sú posudzované transakcie spojené s úmyslom obísť zdanenie, ECJ uviedol, že situácia, pri ktorej dochádza k vyhýbaniu sa zdaneniu, môže byť preukázaná pri kombinácii existencie objektívnych elementov (účel EÚ smerníc je obchádzaný, napriek formálnemu dodržaniu vyžadovaných podmienok na ich použitie) a subjektívnych elementov (existencia úplne umelej transakcie, ako aj snaha získať (daňovú) výhodu). Existencia účelovej

spoločnosti bez ekonomickej podstaty, ktorá nemôže použiť prijatý príjem alebo z neho benefitovať, ale má povinnosť tento príjem posunúť tretej osobe, môže naznačovať ďalší náznak obchádzania zdanenia. Fakt, že Dánsko uzavrelo zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia so štátom rezidencie skutočného vlastníka príjmu, sám o sebe nemôže vylúčiť, že sa zdanenie obchádza.

Pokiaľ sa identifikuje obchádzanie zdanenia, ECJ ďalej v rozpore s názorom generálnej advokátky Súdneho dvora EÚ určil, že daný členský štát EÚ nemôže byť nútený identifikovať skutočného vlastníka príjmu, keďže pre lokálne úrady nemusí byť možné danú informáciu zistiť.

ECJ adresoval potenciálne porušenie základných slobôd a rozhodol, že v prípade obchádzania zdanenia sa na tieto slobody nedá spoliehať.

ECJ zároveň poznamenal, že oslobodenie úrokových platieb od akýchkoľvek daní, ktoré uvádza smernica o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov, je vyhradené výlučne pre skutočných vlastníkov týchto úrokov a ďalej zdôraznil, že týmto skutočným vlastníkom je právny subjekt, ktorý z príjmu ekonomicky benefituje a môže slobodne použiť a užívať prijaté úroky. V tejto súvislosti ECJ podčiarkol, že OECD modelová zmluva a súvisiace komentáre sú pre interpretáciu konceptu skutočného vlastníka pre účely smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov relevantné, keďže pôvodný návrh smernice je založený na práci OECD v danej oblasti.

Nakoniec, ECJ adresoval niekoľko otázok v súvislosti so všeobecnou interpretáciou smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov, ktoré priamo nesúvisia s obchádzaním zdanenia. Posudzujúc situáciu luxemburského SICAR investičného fondu v prípade X Denmark, ECJ rozhodol, že aj v prípade, ak sú príjmy SICARu formálne predmetom dane z príjmov právnických osôb v Luxemburgu, SICAR nemôže benefitovať zo smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov, pokiaľ je jeho úrokový príjem v skutočnosti oslobodený od dane. Nasledujúce existujúce rozhodnutia týkajúce sa dánskej legislatívy, ktorá potenciálne obmedzovala voľný pohyb kapitálu v situáciách, ktoré neviedli k obchádzaniu zdanenia, ECJ ďalej poznamenal, že dánska zrážková daň z úrokov platená nerezidentom je v rozpore právom EÚ, pokiaľ daňoví rezidenti prijímajúce úroky z Dánska (1) benefitujú z odkladu zdanenia, (2) benefitujú z nižších úrokov z omeškania a (3) môžu si odpočítať podnikateľské náklady priamo súvisiace s úrokovým príjmom pri výpočte základu dane.

Je zaujímavé, že sa rozhodnutie ECJ významne odlišuje od názoru generálnej advokátky Súdneho dvora EÚ vo viacerých aspektoch, vrátane otázky, či práca OECD môže byť relevantná pri interpretácii smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov, alebo či lokálne daňové úrady majú byť povinné identifikovať skutočného vlastníka príjmov v prípade obchádzania zdanenia. ECJ však poskytol veľmi potrebné usmernenie v súvislosti s interpretáciou konceptu obchádzania zdanenia podľa práva EÚ a konceptu skutočného vlastníka podľa smernice o zdaňovaní úrokov a licenčných poplatkov. Vo viacerých aspektoch to vyzerá tak, že koncept obchádzania zdanenia podľa EÚ práva podlieha ďalšiemu vývoju.

Ministri financií EÚ prijali ďalší krok k novým pravidlám DPH v oblasti elektronického obchodu

Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN) dospela 12. marca 2019 k dohode o všeobecnom prístupe k návrhom vykonávacích pravidiel týkajúcich sa DPH v oblasti elektronického obchodu. Vďaka týmto pravidlám sa má zabezpečiť bezproblémové zavedenie nových opatrení týkajúcich sa DPH pri elektronickom obchodovaní podľa smernice Rady (EÚ) 2017/2455 z 5. decembra 2017, ktoré nadobudnú účinnosť v januári 2021.



Elvíra Ungerová
eungerova@kpmg.sk
+421 915 758 807

Výber DPH pri predaji prostredníctvom online platforiem

Pravidlá zavedené smernicou Rady (EÚ) 2017/2455 určujú, že ak zdaniteľná osoba uľahčuje predaj tovaru dovezeného z tretích štátov zákazníkom v EÚ v zásielkach s hodnotou nepresahujúcou 150 eur pomocou použitia elektronických rozhraní (trhoviská, platformy, portály alebo iné podobné prostriedky), z hľadiska DPH koná ako predajca. To znamená, že z hľadiska DPH sa predpokladá, že tento tovar prijala a dodala samotná zdaniteľná osoba, ktorá umožňuje jeho predaj prostredníctvom online platformy.

Rovnaké pravidlá sa budú uplatňovať aj vtedy, ak spoločnosti so sídlom mimo EÚ využijú online platformy na predaj tovaru z centier spracovania objednávok (tzv. fulfillment centrá) v EÚ, a to bez ohľadu na jeho hodnotu.

Prevádzkovatelia online platforiem by tiež mali uchovávať záznamy o predaji tovaru alebo služieb, ktoré zrealizovali podniky využívajúce ich platformu.

Nové vykonávacie pravidlá podrobnejšie stanovujú, kedy sa online trhoviská považujú za uľahčujúce takéto dodania alebo kedy sa za také nepovažujú. Smerodajné má byť to, či stanovujú podmienky dodaní alebo nie a podstatná má byť aj ich účasť na platbe alebo objednávke a dodávke tovaru.

Vo vykonávacích pravidlách sa tiež podrobne uvádza, aký druh záznamov musia platformy uľahčujúce dodania tovaru alebo poskytnutie služieb zákazníkom v EÚ uchovávať.

Nový systém DPH pre elektronický obchod

Schválené vykonávacie pravidlá majú zabezpečiť aj to, aby bol do roku 2021 pripravený nový systém pravidiel DPH pre podniky, ktoré uskutočňujú predaj tovaru prostredníctvom internetu.

Súčasťou týchto opatrení je okrem iného rozšírenie pôsobnosti tzv. „jednotného kontaktného miesta“. Spoločnosti, ktoré svojim zákazníkom predávajú tovar prostredníctvom elektronických rozhraní, majú získať možnosť plniť si povinnosti súvisiace s DPH v EÚ pomocou jedného internetového portálu dostupného v ich vlastnom jazyku. Bez možnosti využiť toto jednotné kontaktné miesto by sa vo všeobecnosti museli zaregistrovať pre DPH v každom členskom štáte EÚ, do ktorého chcú predávať.

Ďalšie kroky

Prijatie vykonávacích pravidiel ešte podlieha vydaniu poradného stanoviska Európskeho parlamentu. Európska komisia však

naznačila, že členské štáty EÚ môžu vychádzať z dohodnutých pravidiel a začať rozširovať svoje IT systémy.

Nové pravidlá týkajúce sa DPH v oblasti elektronického obchodu sa budú uplatňovať od 1. januára 2021. Členské štáty EÚ musia transponovať nové pravidlá smernice o DPH do vnútroštátnych právnych predpisov do konca roku 2020. Podniky, ktoré by chceli využívať rozšírenú pôsobnosť jednotného kontaktného miesta, by mali mať možnosť začať sa registrovať v členských štátoch EÚ od 1. októbra 2020.

EÚ rozšírila zoznam krajín nespolupracujúcich v oblasti daní

K piatim krajinám, ktoré už boli na zozname, pribudlo desať ďalších krajín.



Zuzana Blažejová

zblazejova@kpmg.sk

+421 905 740 000

Rada Európskej Únie prijala 12. marca 2019 upravenú „čiernu listinu“ EÚ, zoznam krajín nespolupracujúcich v oblasti daní. K piatim krajinám, ktoré už boli na zozname (Americká Samoa, Guam, Samoa, Trinidad a Tobago, US Panenské ostrovy), pribudlo desať ďalších krajín, ktoré včas nespĺnili ich prísľuby: Aruba, Barbados, Belize, Dominika, Fidži, Maršalove ostrovy, Omán, Spojené Arabské Emiráty a Vanuatu.

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 59984 111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.